

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 26-Apr-2016, 15:46
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង: **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

**ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញានៅលើសំណើរបស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន
សុំឱ្យទទួលយកភស្តុតាងអនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង
នៃកងច្បាប់ព្រះបរមរតនកោដ្ឋិ សម្តេចទ្រង់ នរោត្តម សីហនុ**

អ្នកដាក់ឯកសារ:	អ្នកទទួលឯកសារ:	ចម្លងជូន:
សហព្រះរាជអាជ្ញា	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង	ជនជាប់ចោទ
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម និល ណុន, ប្រធាន	នួន ជា
លោក Nicholas KOUMJIAN	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE	ខៀវ សំផន
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន	មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ:
	ចៅក្រម Claudia FENZ	លោក សុន អរុណ
	ចៅក្រម យូ ឧត្តរា	លោក Victor KOPPE
	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង	លោក គង់ សំអុន
	រដ្ឋប្បវេណី:	លោកស្រី Anta GUISSÉ
	លោក ពេជ អង្គ	
	Marie GUIRAUD	

ចម្លើយតប

- ១. សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកភស្តុតាងថ្មី ទាក់ទិននឹង ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ ដែលបានជូនដំណឹង នៅថ្ងៃទី១២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ (“សំណើ”)¹ ហើយក្រោយមក សំណើនោះមានការចូលរួម ដោយ ខៀវ សំផន ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦²។ ចម្លើយតបរួមទៅនឹងសំណើទាំងពីរត្រឹម ថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (“អង្គជំនុំជម្រះ”) នៅថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦³។
- ២. នួន ជា បានស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះទទួលយកលិខិតចំនួនបីច្បាប់ ខ្សែវីដេអូមួយ និងខ្សែអាត់សំឡេង មួយ ដែលជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍ធ្វើឡើងដោយព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ⁴។ ដើម្បីធ្វើ ឱ្យឯកសារទាំងនេះពាក់ព័ន្ធ នួន ជា បកស្រាយនូវអំណះអំណាងមួយដែលអ្នកជំនាញខាងការ សិក្សាស្រាវជ្រាវពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ Alex Hinton បានឱ្យដឹងតាមរយៈសក្ខីកម្មរបស់គាត់ ថា (១) ទស្សនៈរបស់ ព្រះបរមរតនកោដ្ឋស្តីពីវៀតណាមនិងការល្អានពានរបស់វៀតណាម នៅកម្ពុជា មិនស៊ីសង្វាក់គ្នាទេ និង (២) ព្រះបរមរតនកោដ្ឋមិនធ្លាប់ប្រើពាក្យ “យួន”⁵ ទេ។ ប្រសិទ្ធិភាពនៃអំណះអំណាងរបស់ នួន ជា គឺចង់បង្កប់ន័យថា ដោយសារតែសង្គ្រាមដែលដាក់ជូន បង្ហាញឱ្យឃើញថាការផ្តល់យោបល់ទាំងពីរនេះមិនពិត នោះវាបន្ថយដល់តម្លៃដែលជាសក្ខីកម្ម របស់អ្នកជំនាញថា ជាចេតនារបស់ជនជាប់ចោទ និងមេដឹកនាំ បកក ដើម្បីញុះញង់ឱ្យស្អប់ និងការប្រើអំពើហិង្សាតាមរយៈការនិយាយសំដៅទៅលើចេតនារបស់វៀតណាម ដើម្បីដាក់បញ្ចូល កម្ពុជាជាសម្ព័ន្ធរបស់វៀតណាម និងតាមរយៈការនិយាយសំដៅទៅលើវៀតណាមថា “យួន”។
- ៣. ប៉ុន្តែ ការសន្និដ្ឋានដូច្នោះ មិនអាចទាញយកពីឯកសារទាំងនេះបានឡើយ។ អ្នកជំនាញ *មិន* ផ្តល់ ទស្សនៈយល់ឃើញរបស់ បរមរតនកោដ្ឋស្តីពីការកាន់កាប់របស់វៀតណាមថា មានភាពស៊ីសង្វាក់

¹ E396 សំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកលិខិតចំនួនបីច្បាប់ ខ្សែវីដេអូមួយ និងខ្សែអាត់សំឡេងមួយ ទាក់ទិននឹងសម្តេចព្រះបរមកោដ្ឋ, ៨ មេសា ២០១៦។

² E396/1 សំណើរបស់លោក ខៀវ សំផន អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ២០ មេសា ២០១៦, កថាខណ្ឌ៤។

³ ចម្លើយតបរួមនេះ ត្រូវបានស្នើឡើងដោយការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិក នៅម៉ោង ០៧៤៣ នៅថ្ងៃសុក្រ ទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ (**ឯកសារភ្ជាប់ ១**) ដែលបានជំទាស់ដោយមេធាវីការពារក្តី នួន ជា តាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិក នៅម៉ោង ១០០១ (**ឯកសារភ្ជាប់ ២**) និងដែលបានអនុញ្ញាតដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិក របស់ Ken Roberts ដែលជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ទទួលបន្ទុកផ្នែកច្បាប់ នៅម៉ោង ១៣៤៥ (**ឯកសារភ្ជាប់ ៣**) ទាំងអស់ក្នុងថ្ងៃដដែល។

⁴ E396 សំណើ។

⁵ E396 សំណើ, កថាខណ្ឌ៤ និង៦។

គ្នាទេ ហើយគាត់ក៏មិនបានថ្លែងថា ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ មិនធ្លាប់ប្រើពាក្យថា “យួន” នៅក្នុង សុន្ទរកថារបស់ព្រះអង្គដែរ លើកលែងតែសុន្ទរកថាមួយដែលព្រះអង្គបានធ្វើ ជូនក្រុមប្រឹក្សាសន្តិ សុខអង្គការសហប្រជាជាតិ (“UNSC”) ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩។ មូលដ្ឋានរឹងមាំជាងនេះគឺថា ទស្សនៈរបស់ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ អំពីចេតនារបស់វៀតណាមក្នុងការដាក់បញ្ចូលកម្ពុជាជាសម្ព័ន្ធ របស់ប្រទេសវៀតណាម នៅក្រោយសម័យកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងការប្រើពាក្យ “យួន” ក្នុងសុន្ទរកថារបស់ព្រះអង្គចំពោះពួកគេ គឺមិនពាក់ព័ន្ធនឹងសំណួរថាតើជនជាប់ចោទ និងមេដឹក នាំ បកក ដទៃទៀតមានចេតនាញុះញង់ឱ្យស្អប់ និងការប្រើអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងវៀតណាម នៅ ក្នុងសម័យកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ឬក៏អត់នោះឡើយ។

៤. ទីមួយ លិខិតទាំងបីច្បាប់ដែលបានសរសេរដោយព្រះបរមរតនកោដ្ឋ ជូននាយករដ្ឋមន្ត្រីវៀតណាម ផាន់ វ៉ាន់ដុង ក្នុងខែតុលា និងវិច្ឆិកា ១៩៧៩ ដែលព្រះអង្គបញ្ជូនការជំទាស់ទៅនឹងការកាន់កាប់ ដែលកំពុងធ្វើនៅកម្ពុជាដោយវៀតណាម នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ គឺគ្មានតម្លៃភរនិយមភាព។ ការជំទាស់ ទៅនឹងការកាន់កាប់ របស់វៀតណាមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នៅក្រោយ ការដួលរលំ បកក គឺគ្មានការពាក់ព័ន្ធទាល់តែសោះ ក្នុងការកំណត់អំពីចេតនារបស់ជនជាប់ចោទដើម្បីប្រព្រឹត្តអំពើ ប្រល័យពូជសាសន៍ និងឧក្រិដ្ឋកម្មនានាប្រឆាំងជនជាតិវៀតណាម នៅក្នុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិប តេយ្យ។

៥. អំណះអំណាងរបស់ នួន ជា ដែលថា ការជំទាស់ដែលមាននៅក្នុងលិខិតទាំងបីច្បាប់នេះស្រដៀង គ្នាទៅនឹងការជំទាស់ ដែលបានធ្វើឡើងដោយព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នៅឯ UNSC ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ បន្ថយតម្លៃនៃសក្ខីកម្មរបស់ Alex Hinton នោះ គឺគ្មានមូលដ្ឋានទេ។ អ្នកជំនាញបាន ផ្តល់សក្ខីកម្មថា ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ អាចស្ថិតក្រោមសម្ពាធចាប់បង្ខំណាមួយដោយ បកក ដើម្បី ថ្លែងនូវសេចក្តីជំទាស់ដ៏ខ្លាំងក្លាដូច្នោះអំពីការកាន់កាប់របស់វៀតណាម នៅឯ UNSC ក៏ប៉ុន្តែអ្នក ជំនាញបានថ្លែងថា គាត់មិនអាចផ្តល់ចម្លើយជាក់លាក់ណាមួយបានទេ^៦។ ចំណុចជាមូលដ្ឋានដែល សំខាន់ជាងនេះដែលបានដាក់ចំពោះអ្នកជំនាញដោយមេធាវីការពារក្តី នួន ជា - ដែលថា សេចក្តី ថ្លែងការណ៍នៅ UNSC របស់ព្រះបរមរតនកោដ្ឋចំពោះវៀតណាម គឺដូចគ្នាទៅនឹងប្រភេទកំណត់ ហេតុដែលបានធ្វើឡើងដោយ បកក ប្រឆាំងនឹងវៀតណាម - ត្រូវបានអ្នកជំនាញជំទាស់យ៉ាងពេញ ទំហឹង។

“តាមពិត នៅក្នុងបរិបទនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ភ្លាមៗនៅបន្ទាប់ពីនោះ ការណ៍នេះគឺ ជាវៀងខុសគ្នាច្រើនដែលមាននៅក្នុងចិត្តរបស់អ្នករាល់គ្នា។ ការណ៍នេះគឺច្បាស់ណាស់ តាមរយៈវគ្គដែលលោកបានអាន។ បើយើងនិយាយអំពីចំណុចដែលយើងបានចាប់ផ្តើម

⁶ E1/404.1 ប្រតិចារិក, ១៦ មីនា ២០១៦, ទំព័រ៣៥, 10.05.23។

កាលពីម្សិលមិញ អំពីថាតើការប្រើពាក្យ “យួន” ក្នុងបរិបទមួយដែលមានលក្ខណៈខ្លាំងជាង ព្រមទាំងជម្រុញ និងញុះញង់ឱ្យមានអំពើហិង្សាដូចយើងមានឧទាហរណ៍ជាច្រើនរួចមកហើយ -- រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ យើងបានអនុវត្ត មួយទល់នឹង៣០ មានន័យថា យើងបាត់បង់មួយ, “យួន” បាត់បង់៣០ ដូច្នេះការបាត់បង់របស់យើងគឺ៣០ដង តិចជាងការបាត់បង់របស់ “យួន”។ លោកដឹងទេ ចំណុចនេះបានអានជូននៅក្នុងតុលាការហើយ។ ខ្ញុំមិនគិតថា ខ្ញុំចាំបាច់ត្រូវអានម្តងទៀតទេ ប៉ុន្តែប្រសិនបើលោក -- ខ្ញុំគ្រាន់តែ -- តើខ្ញុំអាចបញ្ចប់ត្រឹមហ្នឹងបានទេ?

ស.បាទ។ [10.01.51] ឆ។ ប្រសិនបើលោកលើកយកបរិបទនៃសុន្ទរកថានេះមកនិយាយពីកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ - គឺសុន្ទរកថាពីកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែលខ្ញុំទើបបានអាន ដែលទើបបានបង្ហាញជាភស្តុតាង ហើយដោយយកសុន្ទរកថានេះ ប្រៀបធៀបជាមួយនឹងពាក្យដែលព្រះបរមរតនកោដ្ឋ បានមានបន្ទូលភ្លាមៗបន្ទាប់ពីការដួលរលំនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងខណៈដែលព្រះអង្គកំពុងស្ថិតក្នុងសម្ពាធចាប់បង្ខំពីខ្មែរក្រហមនៅក្នុងពេលនោះ វាហាក់ដូចជាខុសគ្នាខ្លាំងណាស់ចំពោះខ្ញុំ ដូច្នេះខ្ញុំគួរនិយាយថា វាហាក់ស្រដៀងដែលបានបញ្ចេញ ក្នុងការផ្តែងជាច្រើននៅក្នុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដូចជាពាក្យនេះជាដើម មានលក្ខណៈបង្កញុះញង់យ៉ាងខ្លាំងដែលនាំឱ្យមានអំពើហិង្សា និងថាវាមិនត្រូវឡើយដែលគេបានធ្វើការប្រៀបធៀបសុន្ទរកថាដែលបានផ្តែងដោយ ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ។ ដើម្បីធ្វើការប្រៀបធៀបទាំងពីរនេះ -- ខ្ញុំចង់និយាយថា ខ្ញុំអាចបន្តអានអាននេះ។ លោកអាចអានវាបាន។ ហើយវាខុសគ្នាទាំងស្រុង (សង្កត់ន័យត្រង់អក្សរទ្រេត)។

៦. ដោយហេតុនេះ អក្សរទាំងបីតួនេះ គ្មានផ្តល់នូវតម្លៃភរនិយមភាពនៅក្នុងការវាយតម្លៃលើការប្រព្រឹត្តិចំពោះជនជាតិវៀតណាម នៅក្នុងអំឡុងពេលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយជនជាប់ចោទ និងពួកមេដឹកនាំ បកក ផ្សេងទៀតនោះទេ ហើយវាក៏មិនបានជួយនៅក្នុងការវាយតម្លៃពីភាពជឿជាក់បាននៃអ្នកជំនាញ នោះដែរ។

៧. ទីពីរ កំណត់ហេតុខ្សែវីដេអូ និងខ្សែអាត់សម្តែង ទាំងពីរនេះ ដែលមានសេចក្តីផ្តែងការណ៍ចំនួនពីររបស់អតីតសម្តេចឌី ដែលលោកបានប្រើប្រាស់នូវពាក្យថា “យួន” ក៏ពុំមានតម្លៃភរនិយមភាពអ្វីដែរ។ សេចក្តីផ្តែងការណ៍ទាំងនេះ មិនត្រូវបានធ្វើឡើងដោយជនជាប់ចោទ ឬ មេដឹកនាំ បកក នោះទេ ហើយត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្រោយ និង នៅខាងក្រៅនៃបរិបទរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ដូចដែលអ្នកជំនាញបានផ្តល់សក្ខីកម្មរួចហើយថា បរិបទនៃការប្រើពាក្យ “យួន” គឺមានសារៈសំខាន់ មិនគ្រាន់តែការប្រើប្រាស់ពាក្យនោះទេ គឺវាបានកំណត់ថាតើពាក្យនោះត្រូវបានប្រើប្រាស់

ក្នុងគោលបំណងដើម្បីញុះញង់ឲ្យមានការស្តាប់ខ្លឹម និងមានហិង្សានៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ,

“ដូចខ្ញុំជម្រាបជូនខាងដើម ពាក្យ “យួន” នេះ នៅពេលនោះអាចប្រើប្រាស់បានដែលពេលនោះ គឺថាមិនមានការរើសអើងដល់ថ្នាក់របៀបនេះនោះទេ។ ខ្ញុំបង្ហាញច្បាស់ហើយតាំងពីដើមទឹមកថា ដើម្បីឲ្យយល់អំពីការប្រើប្រាស់ពាក្យ “យួន” នៅក្នុងបរិបទកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នៅពេលដែលពាក្យហ្នឹង គេប្រើនៅក្នុងលក្ខណៈជាមនោគមន៍វិជ្ជាដើម្បីញុះញង់ឲ្យ មានការស្តាប់ គឺគេប្រើប្រាស់នៅក្នុងសម័យសាធារណរដ្ឋ ហើយនៅក្នុងបរិបទនយោបាយ គឺសំដៅទៅលើជនជាតិវៀតណាមក្នុងលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយធំ ដើម្បីឲ្យស្តាប់ និងដើម្បី ញុះញង់ឲ្យមានការស្តាប់តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយជាសារនយោបាយ និងជាការយោសនា។ ហើយពាក់ព័ន្ធនឹងការបោសសម្អាត ជីកប្លង់ខ្លាំង គឺវាមានការប្រើប្រាស់ពាក្យនេះដើម្បី ដុតកំហឹងទៅលើជនជាតិវៀតណាម។ ខ្ញុំបាននិយាយហើយពាក្យប្រើប្រាស់យួននេះ គឺ សំដៅទៅលើជាតិសាសន៍ ភាសា ហើយនិងការដែល គេហៅថាការស្តាប់ខ្លឹមចំពោះជនជាតិវៀតណាម។ ដូចខ្ញុំបានលើកពីខាងដើម វាអាចមានការប្រើប្រាស់ពាក្យ “យួន” ដោយថា មិនបានគិតថាវាយ៉ាងណាយ៉ាងណានោះទេ វាអាច។ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងបរិបទនោះ ទូលំទូលាយនោះ គឺជាការរើសអើងហើយ ក៏ប៉ុន្តែពាក្យនេះក៏វាអាចប្រើប្រាស់ខុសគ្នាដែរ”⁷។

“នៅចុងបញ្ចប់ ជំហររបស់ខ្ញុំគឺថា បញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ពាក្យ “យួន” អាចជាពាក្យប្រើប្រាស់ន័យខុសៗគ្នា ជាពាក្យដែលអាច ញុះញង់ឲ្យមានកំហឹង និងអំពើហិង្សាហើយក្នុង បរិបទកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ គឺជាពាក្យដែលញុះញង់ ឲ្យកើតមាននូវអំពើប្រល័យពូជ សាសន៍ហើយ។ (សង្កត់ន័យបន្ថែមដោយអក្សរទ្រេត)”⁸។

៨. ដោយសារបរិបទផ្សេងគ្នា គោលបំណង និងពេលវេលា ដែលនៅក្នុងនោះសុទ្ធតែរកថារបស់អតីតសម្តេចឪ ត្រូវបានផ្តល់នោះ សុទ្ធតែរកថានោះពុំមានតម្លៃភរនិយភាពនៅក្នុងការកំណត់ថាតើ ជនជាប់ចោទ ឬពួកមេដឹកនាំ បកក ផ្សេងទៀតបានប្រើប្រាស់ពាក្យ “យួន” នេះដោយភ្ជាប់ទៅនឹង ភាសានិងនយោបាយដទៃទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីញុះញង់ឲ្យមានការស្តាប់ខ្លឹមជាតិសាសន៍ និងមានហិង្សាប្រឆាំងនឹងជនជាតិវៀតណាម។ លើសពីនេះ ថាតើសុទ្ធតែរកថារបស់អតីតសម្តេចឪ បានប្រើនូវភាសាប្រកាន់ជាតិសាសន៍ចំពោះជនជាតិវៀតណាម តាមរយៈការ

⁷ E1/404.1 ប្រតិចារឹក, ១៧ មីនា ២០១៦, ទំព័រ ៦៤, ម៉ោង 11.27.42 – 11.30.22.
⁸ E1/404.1 ប្រតិចារឹក, ១៧ មីនា ២០១៦, ទំព័រ ៨៣, ម៉ោង 12.10.24 – 12.11.14.

ប្រើប្រាស់នូវពាក្យថា “យួន” គឺពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់នៃបទចោទនានាប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ ដែរឬមួយយ៉ាងណា។

៩. អំណះអំណាងរបស់ ខៀវ សំផន ឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងទូលំទូលាយនូវអំណះអំណាងរបស់ នួន ជា។ យ៉ាងណាក៏ដោយ គាត់បានលើកថែមទៀតដោយបានផ្តែងថា សម្ភារៈដែលបានដាក់ស្នើដោយ នួន ជា គឺ “ផ្ទុយគ្នាទាំងស្រុង” ទៅនឹងភស្តុតាងរបស់ Alex Hinton^១។ ចំពោះហេតុផលដូចដែលបាន លើកឡើងនៅខាងលើ ភស្តុតាងដែលបានដាក់ស្នើនេះ មិនផ្ទុយគ្នាទៅនឹងភស្តុតាងរបស់អ្នកជំនាញ Hinton ទេ។

១០. អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមស្នើឱ្យ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បដិសេធសំណើ របស់មេធាវីការពារក្តីដែលសុំឱ្យទទួលយកភស្តុតាងទាំងនេះ។ ភស្តុតាងទាំងនេះគឺមិនពាក់ព័ន្ធនឹង ការកំណត់បទចោទនានានៅក្នុងដីកាចោទប្រកាន់ដែលទាក់ទងនឹងការព្រឹត្តិទៅលើជនជាតិវៀត ណាម ហើយនិងមិនប្រឆាំងទៅនឹងភាពអាចជឿជាក់បានរបស់សាក្សីជំនាញ Alex Hinton នោះ ឡើយ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦	លោក ត្រី ជំ ណាង សហព្រះរាជអាជ្ញា	ភ្នំពេញ	
	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញា		

^១ E396/1 សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, ២០ មេសា ២០១៦, កថាខណ្ឌ ៤។